

STANOWISKO Nr 44/23/P-IX
PREZYDIUM NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
z dnia 13 lipca 2023 r.

w sprawie przepisów dotyczących finansowania ze środków publicznych produktów leczniczych wydawanych bez recepty (OTC).

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej, po zapoznaniu się z rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw zwraca się o wykreślenie przepisów dotyczących finansowania ze środków publicznych produktów leczniczych wydawanych bez recepty. Objęcie refundacją tej grupy leków powinno nastąpić po zapewnieniu odpowiedniego dostępu do nierefundowanych leków wydawanych na receptę oraz zapewnieniu poziomu finansowania publicznego systemu ochrony zdrowia, zgodnie z postulatami środowisk medycznych.

Uzasadnienie

Dane OECD wskazują, że udział wydatków publicznych w wydatkach na leki wynosi w Polsce zaledwie 35%. Polski Instytut Ekonomiczny, podległy Prezesowi Rady Ministrów, w swoich analizach przedstawia informację, że obciążenie Polaków prywatnymi wydatkami na leki jest jednym z najwyższych wśród państw Wspólnoty, a system refundacji produktów leczniczych generuje nierówności. Zdaniem Instytutu, obciążenie prywatnymi kosztami leków w Polsce w szczególności dotyczy osób najbiedniejszych, najbardziej chorych oraz najstarszych.

Brak możliwości zapewnienia pacjentom dostępu do refundowanych leków jest również istotnym wyzwaniem dla lekarzy, którzy chcą zapewnić pacjentom możliwość kontroli choroby oraz uniknięcie zaostrzeń. Niestety w wielu dziedzinach dostęp do skutecznej i bezpiecznej farmakoterapii jest niemożliwy i dotyczy zarówno wysokokosztowych terapii stosowanych w chorobach rzadkich lub onkologicznych, jak i produktów pozwalających na odpowiednie leczenie chorób częściej występujących i powszechnych. Znajduje to odzwierciedlenie w danych sprzedażowych, które wskazują, że wydatki pacjentów na pełnopłatne leki na receptę wynoszą niemal 9,5 mld zł.

System refundacyjny, podobnie jak inne obszary systemu ochrony zdrowia cierpi na znaczne niedofinansowanie. Ograniczone środki zmuszają do wskazania priorytetów. W opinii Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej finansowanie ze środków publicznych leków OTC powinno nastąpić dopiero w sytuacji zapewnienia możliwie pełnego

dostępu do leków wydawanych na receptę. Ponownie apelujemy o zwiększenie finansowania publicznego systemu ochrony zdrowia do średniej dla państw Unii Europejskiej, dzięki czemu wiele potrzeb mogłoby zostać zaspokojonych.

SEKRETARZ

Grzegorz Wrona

PREZES

Łukasz Jankowski